

зробити висновок щодо доцільності її провадження та рекомендувати застосовувати і у подальшому на інших ОП.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Закон України «Про вищу освіту» (станом на 28.05.2023). – Режим електронного доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. ОПП «Екологічна безпека» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 101 Екологія, ХНАДУ (станом на 30.06.2023). – Режим електронного доступу: <http://surl.li/mfiel>
3. ISO 9001:2015 «Система управління якістю» (станом на 19.10.2023). – Режим електронного доступу: <https://www.iso.org/iso-9001-quality-management.html>

АДАПТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ДО ОНЛАЙН-СЕРЕДОВИЩА: КРАЩІ ПРАКТИКИ ТА ІНСТРУМЕНТИ

*Калюжна Ю.С. к.т.н., доцент, Коверсун С.О. ст.викл.
Харківський національний автомобільно-дорожній університет,
м. Харків, Україна
uskalmikova@gmail.com*

У нинішній час, коли Україна переживає важливі випробування у зовнішньополітичній та соціальній сферах, наша країна виявляє надзвичайну силу та стійкість. У найбільші випробування виявляється справжній потенціал нації. На сьогоднішній день однією з ключових складових успіху та розвитку є освіта, яка залишається невід'ємною частиною нашого життя, навіть у важкі часи. В умовах воєнного конфлікту, адаптація навчального процесу до онлайн-середовища набуває особливого значення. Вона дозволяє нам забезпечувати доступ до якісної освіти та надії на майбутнє для кожного українського громадянина, незважаючи на складні обставини, які нас оточують. Розглянемо найкращі практики та ефективні інструменти, які допоможуть нам разом здолати цей виклик та забезпечити стабільну освітню платформу для української молоді.

Розробка гнучкого навчального плану є важливим кроком у підготовці до проведення навчання в онлайн-середовищі. Цей аспект надає можливість ефективно реагувати на непередбачувані обставини та забезпечує готовність до можливих технічних проблем.

Ідентифікація мети та цілей навчання. Першим кроком у розробці гнучкого навчального плану є чітке визначення мети та цілей навчання. Це

допомагає зорієнтувати весь курс на досягнення конкретних результатів, а також визначити ключові теми та завдання.

Створення загальної структури курсу. Навчальний курс повинен бути структурованим і логічно організованим. Розподілення матеріалу потижнево допомагає здобувачам легше орієнтуватися та систематизувати отриману інформацію.

Розробка основних навчальних матеріалів. Після визначення загальної структури курсу, необхідно розробити основні навчальні матеріали для кожного модуля чи уроку. Вони можуть включати в себе відеолекції, читальний матеріал, завдання для самостійної роботи тощо.

Створення альтернативних варіантів. Однією з важливих аспектів гнучкого плану є наявність альтернативних варіантів для різних ситуацій. Наприклад, якщо учасники мають різний рівень доступу до технологій, важливо надати альтернативи для тих, хто може мати обмеження.

Створення запасних планів. Можливі технічні проблеми, такі як відключення інтернету чи проблеми зі звуком, можуть виникнути в будь-який момент. Тому важливо мати запасні плани, які передбачають можливість переходу до альтернативних методів навчання, наприклад, через текстовий матеріал або аудіозаписи.

Постійна оцінка та виправлення. Гнучкий навчальний план потребує постійного моніторингу та вдосконалення. Під час проведення курсу важливо аналізувати результати, отримані від учасників, та вносити корективи в план навчання для покращення якості навчання. Розробка гнучкого навчального плану є критичним етапом у забезпеченні успішної адаптації навчання до онлайн-середовища. Вона дозволяє максимально ефективно використовувати можливості онлайн-навчання та забезпечує готовність до можливих викликів та обмежень.

Використання різноманітних онлайн-інструментів у навчанні є невід'ємною частиною сучасної освітньої парадигми. Розглянемо різні типи онлайн-інструментів та рекомендації щодо їх використання для поліпшення навчального процесу українських здобувачів.

Платформи для відеоконференцій дозволяють викладачам та здобувачам спілкуватися в реальному часі, навіть якщо вони знаходяться на великій відстані один від одного. Найпопулярніші сервіси, як Zoom, Microsoft Teams, Google Meet, надають можливість проводити заняття, семінари та конференції онлайн. Українські здобувачі можуть використовувати ці інструменти для вивчення предметів, участі в групових проектах та обговоренні матеріалів.

Системи управління навчанням (LMS) - це онлайн-платформи, які дозволяють організувати та керувати навчальним процесом. Moodle, Google Classroom, Schoology - це приклади LMS, які надають можливість створювати курси, завдання, тести та відстежувати прогрес здобувачів. Завдяки LMS, викладачі можуть надавати доступ до навчальних матеріалів, надсилати завдання та вести ефективний контроль над навчанням.

Інтерактивні дошки, такі як Jamboard, Miro, Padlet, дозволяють створювати віртуальні дошки, на яких можна спільно працювати над завданнями, додавати тексти, малювати та вставляти мультимедійні елементи. Ці інструменти створюють можливість для колективної роботи над проектами та інтерактивного вивчення матеріалу.

Використання відео- та аудіо-ресурсів може значно розширити можливості навчання. YouTube, Khan Academy, TED-Ed надають доступ до тисяч навчальних відеороликів на різноманітні теми. Також важливо навчити здобувачів критично оцінювати інформацію, яку вони отримують з відео та аудіо джерел.

Взаємодія та спілкування з іншими учасниками курсу є надзвичайно важливими аспектами навчання в онлайн-середовищі. Це дозволяє створити віртуальну спільноту, де здобувачі можуть обмінюватися думками, досліджувати нові ідеї та вирішувати завдання разом. Для досягнення цієї мети існують різноманітні інструменти та підходи, які можна використовувати.

Форуми є одним з найпоширеніших інструментів для взаємодії учасників курсу. Вони надають можливість створювати теми для обговорення, коментувати повідомлення і взаємодіяти з іншими учасниками. Важливо надати чіткі правила використання форуму та сприяти конструктивному обговоренню.

Чати - це інструменти для миттєвого спілкування, які дозволяють учасникам обмінюватися повідомленнями в реальному часі. Вони особливо корисні для швидкого вирішення питань чи обговорення конкретних тем. Забезпечення можливості приватного чату також може бути важливим аспектом для особистих обговорень.

Відеоконференції надають можливість спілкуватися в реальному часі за допомогою відео та аудіо. Це особливо важливо для збереження особистого контакту між учасниками та викладачем, а також для проведення віртуальних зустрічей, семінарів чи лекцій.

Групові проекти та завдання. Створення спільних завдань та проектів може сприяти співпраці між учасниками курсу. Це дозволяє їм спільно працювати над конкретними завданнями, обмінюватися думками та навичками.

Соціальні медіа можуть бути важливим інструментом для спілкування та обміну інформацією між учасниками курсу. Створення груп або сторінок для обговорення конкретних тем може надати додаткову платформу для спілкування. Загалом, створення можливостей для взаємодії та спілкування важливо для підтримки активного навчання та розвитку спільноти учасників курсу. Обговорення і обмін ідеями допомагають краще засвоювати матеріал та розглядати його з різних точок зору.

Оцінка є важливою складовою навчального процесу, оскільки вона дозволяє оцінити навчальні досягнення здобувачів і визначити рівень їх

знань та навичок. Встановлення правильної системи оцінювання є ключовим для забезпечення об'єктивності та справедливості в оцінюванні.

Важливо, щоб критерії оцінювання були чіткими та однаковими для всіх здобувачів. Рекомендується використовувати різні форми оцінювання, такі як тестування, контрольні роботи, практичні завдання тощо, для оцінки різних аспектів знань.

Ретельне вивчення навчальних досягнень. При оцінці важливо враховувати не лише кінцевий результат, а й процес досягнення навчальних цілей. Рекомендується відслідковувати прогрес здобувачів протягом навчального періоду та надавати зворотний зв'язок для покращення їхніх навичок.

Бажано використовувати різні типи завдань та тестів для визначення різних аспектів навчальних досягнень: практичні, теоретичні, творчі завдання тощо. Розглядайте можливість проектних завдань та портфоліо, що можуть краще відображати рівень розвитку учня.

Рекомендується надавати здобувачам можливість відстежувати свій прогрес у навчанні, надаючи доступ до оцінок та коментарів в електронному вигляді. Важливо підкреслити позитивні аспекти прогресу та надати конструктивний зворотний зв'язок для покращення.

Дуже важливо сприяти розвитку навичок самооцінки здобувачів, щоб вони могли об'єктивно оцінювати свої власні досягнення та визначати напрямки подальшого розвитку.

Українські здобувачі мають унікальну можливість використовувати сучасні технології для забезпечення якісної освіти. Адаптація навчального процесу до онлайн-середовища є невід'ємною частиною цього процесу. Використання кращих практик та інструментів дозволяє зробити навчання більш доступним, ефективним та цікавим. Необхідно активно впроваджувати ці знання та навички для подальшого успіху в навчанні та розвитку.

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ ЕКОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН НА ПЛАТФОРМІ MOODLE ДЛЯ ПОКРАЩЕННЯ АКТИВНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ

*Калюжна Ю.С. к.т.н., доцент, Коверсун С.О. ст.викл.
Харківський національний автомобільно-дорожній університет,
м. Харків, Україна
uskalmikova@gmail.com*

В сучасному світі, коли екологічні питання стають все більш актуальними, особливо в Україні, зрозуміло, що розуміння та усвідомлення проблем навколишнього середовища є невід'ємною частиною громадянської свідомості. І саме тут освіта відіграє ключову роль. Важливість екологічної